

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΛΥΚΕΙΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ «Η γλώσσα των νέων»

Η γλώσσα των νέων αποτελεί αντικείμενο συζήτησης και αξιολόγησης τόσο στην προφορική επικοινωνία όσο και στα μέσα ενημέρωσης. Νέοι και ενήλικοι ομιλητές αξιολογούν τη γλώσσα των νέων με διαφορετικό τρόπο. Η στάση των ενηλίκων είναι συχνά επικριτική και διορθωτική. Γονείς και δάσκαλοι αντιδρούν ιδιαίτερα αρνητικά απέναντι στο υβριστικό και βωμολοχικό λεξιλόγιο, χωρίς ίσως να αντιλαμβάνονται ότι το λεξιλόγιο αυτό έχει συγκεκριμένες (διαπροσωπικές, αξιολογικές) λειτουργίες και ότι η συχνότητά του μειώνεται με την είσοδο στην ενήλικη ζωή. Οι νέοι προσάπτουν στη γλώσσα τους αξίες θετικές όπως π.χ. ευθύτητα, αλληλεγγύη, ταύτιση με μια νεανική κουλτούρα. Στα μέσα ενημέρωσης, η στάση απέναντι στη νεανική γλώσσα κυμαίνεται ανάμεσα στην αποδοχή ("γλωσσική δημιουργικότητα") και τον στιγματισμό ("γλωσσική πενία"). Στην Ελλάδα, ο ημερήσιος και περιοδικός τύπος προβάλλει κατά κανόνα μια στρεβλωμένη εικόνα του νεανικού λεξιλογίου, παρουσιάζει τη γλώσσα των νέων ως κάτι "ακατανόητο" και την αξιολογεί με στερεότυπα (π.χ. συρρίκνωση του νεανικού λεξιλογίου σε "150 λέξεις") που δεν έχουν επιστημονική βάση. Ένα τέτοιο στερεότυπο είναι η μη αναγνώριση του γεγονότος ότι οι κοινωνικές ομάδες αναπτύσσουν ένα ιδιαίτερο είδος λόγου που εξυπηρετεί την εσωτερική επικοινωνία της ομάδας, αλλά ταυτόχρονα ορίζει και την ταυτότητά της.

Πηγή: Πύλη για την ελληνική γλώσσα

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ποια/Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή/σωστές, σύμφωνα με το κείμενο;
  - Οι ενήλικοι ομιλητές συχνά κατηγορούν τους νέους για τη γλώσσα που αυτοί χρησιμοποιούν.
  - Η γλώσσα των νέων αποτελεί στοιχείο της ταυτότητας της κοινωνικής τους ομάδας.
  - Στα ΜΜΕ υπάρχει ομοφωνία σχετικά με τη γλώσσα των νέων.
  - Τα ΜΜΕ δεν επικρίνουν τους νέους για το φτωχό τους λεξιλόγιο.

2. Ποια/Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή/σωστές, σύμφωνα με το κείμενο;
  - Οι νέοι διατηρούν το ίδιο λεξιλόγιο και στην ενήλικη ζωή.
  - Η πρόταση «Ένα τέτοιο στερεότυπο ... ταυτότητά της» είναι η πρόταση – κατακλείδα της παραγράφου.
  - Η πρόταση «Η γλώσσα των νέων ... ενημέρωσης» είναι η θεματική πρόταση της παραγράφου.
  - Τα στερεότυπα με τα οποία αξιολογείται η γλώσσα των νέων δεν είναι επιστημονικά τεκμηριωμένα.

3. Η δευτερεύουσα πρόταση «ότι οι κοινωνικές ομάδες αναπτύσσουν ένα ιδιαίτερο είδος λόγου» είναι:
  - ειδική που λειτουργεί ως αντικείμενο
  - ειδική που λειτουργεί ως επεξήγηση
  - βουλητική που λειτουργεί ως αντικείμενο
  - βουλητική που λειτουργεί ως επεξήγηση

4. «που εξυπηρετεί την εσωτερική επικοινωνία της ομάδας»: Η δευτερεύουσα πρόταση είναι:
  - Ειδική
  - Αναφορική
  - Αιτιολογική
  - αποτελεσματική

5. Στο απόσπασμα του κειμένου «που εξυπηρετεί την εσωτερική επικοινωνία της ομάδας, αλλά ταυτόχρονα ορίζει και την ταυτότητά της» υπάρχει:
  - παρατακτική σύνδεση των προτάσεων
  - υποτακτική σύνδεση των προτάσεων
  - ασύνδετο σχήμα
  - τίποτα από τα παραπάνω

6. Σε ποιες από τις παρακάτω περιπτώσεις οι λέξεις με **έντονη γραφή** είναι **αντωνυμίες**;
- και **την** αξιολογεί με στερεότυπα
  - **την** εσωτερική επικοινωνία
  - **της** ομάδας
  - την ταυτότητά **της**
7. «**Γονείς**»: Τι είναι σε σχέση με τους «**ενήλικες**»;
- Παρώνυμο
  - Συνώνυμο
  - Υπώνυμο
  - αντώνυμο
8. «**αποδοχή**»: Ποιο είναι το αντώνυμο της λέξης;
- Απομάκρυνση
  - Απόρριψη
  - Παραδοχή
  - απόδοση
9. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη από αυτές που σας δίνονται:
- I. Κοντά στη _____ υπάρχει συνήθως φανάρι για πεζούς.
- Απόβαση
  - Ανάβαση
  - Υπέρβαση
  - διάβαση
- II. Η _____ στο όρος ήταν δύσκολη, όμως η θέα που αντικρίσαμε όταν φθάσαμε στην κορυφή μας αποζημίωσε.
- Απόβαση
  - Ανάβαση
  - Υπέρβαση
  - διάβαση
- III. Χτες ο Γιώργος _____ συνέχεια δικαιολογίες για να μη μελετήσει τα μαθήματά του.
- Προβάλλει
  - Προβάλει
  - Πρόβαλλε
  - πρόβαλε

- IV. Ο Γιώργος αποφάσισε να _____ μια πειστική δικαιολογία για να μην έρθει στην εκδήλωση.
- Προβάλλει
  - Προβάλει
  - Πρόβαλλε
  - πρόβαλε

10. Ποια επιρρηματική σχέση δηλώνουν οι υπογραμμισμένες λέξεις/φράσεις στα παρακάτω αποσπάσματα του κειμένου;

- I. «Γονείς και δάσκαλοι αντιδρούν ιδιαίτερα αρνητικά...»
- Ποσό
  - Τρόπος
  - Κατάσταση
  - χρόνος
- II. «...η συχνότητά του μειώνεται με την είσοδο στην ενήλικη ζωή».
- Ποσό
  - Τρόπος
  - Κατάσταση
  - χρόνος